

[P. Mortensen.]

Naar man derfor, som foreslaaet paa Finansloven, vil bevilge den tyske Privatskole i Aabenraa et særligt Statstilskud paa 37 000 Kr., er der i alt Fald mange i Sønderjylland, der efter alt det Røre, der har været om disse Skoler, ikke godt kan forstaa, at der nu skal ydes dem et særligt Tilskud. I alt Fald maa det dog være en Forudsætning, at Staten kun yder dette Tilskud paa den Betingelse, at der ikke ud fra Skolen eller dennes Lærere, der er tyske Statsborgere, drives en Agitation mod den danske Stats nuværende Grænse.

Det ærede Medlem Hr. Schmidt beskæftigede sig i sin Tale med den Praksis, der følges med Hensyn til Tildeling af Opholdstilladelse her i Landet og Retten for tyske Statsborgere til at søge Næring og Beskæftigelse i Sønderjylland. I denne Forbindelse gjorde det ærede Medlem sig til Talsmand for en Udvidelse af tyske Statsborgeres Adgang til at søge Beskæftigelse her i Landet. Jeg vil gerne advare den høje Regering imod at vise Imødekommethed paa dette Punkt. Den sønderjyske Befolkning kan ikke være tjent med, at endnu flere tyske Statsborgere faar Opholds- og Beskæftigelsestilladelse her i Landet, i Særdeleshed i Sønderjylland, thi derved vil Beskæftigelsesmulighederne blive endnu mindre dernede og endnu mere ensidige end i Forvejen.

De, der lever dernede til daglig, baade handlende, Haandværkere og Arbejdere, har længe følt den Tendens, der mere og mere gør sig gældende, en Tendens til en tysk Samling, saaledes at tyske Borgere, Haandværkere og handlende gensidig støtter hinanden og tysksindede Arbejdere fortrinsvis tages i Beskæftigelse af tysksindede Arbejdsgivere. Særlig grelt synes jeg dette Forhold kommer frem i det sønderjyske Blad „Modersmaalet“, der for kort Tid siden bragte et Referat fra Retsforhandlingerne mod den tidligere tyske Haandværkskonsulent Eckwerth i Aabenraa, hvoraf det fremgik, at de tysksindede Haandværkere i Sønderjylland har særlige Fordele i økonomisk Henseende. Kniber det for dem, har de foruden den for alle Haandværkere eksisterende Mulighed for Laan endnu den Mulighed, at de som tysksindede har Adgang til private tyske Laan, og derved er de bedre og stærkere stillet i Konkurrencen end de dansksindede Haandværkere.

Paa lignende Maade har de tysksindede Arbejdere større Udsigt til at faa Beskæftigelse hos de tysksindede Arbejdsgivere,

og dernæst har de, hvis de bliver arbejdsløse, for det første de almindelige Hjælpemuligheder, Understøttelse gennem Arbejdsløshedskasse og gennem Kommunen, men dernæst ogsaa den, at de gennem en særlig tysk Vinterhjælp kan opnaa en yderligere Understøttelse. Gennem denne særlige Vinterhjælp til tysksindede Arbejdere er der ifølge „Modersmaalet“ i sidste Vinter gennem tysksindede Købmænd givet hver tysksindet arbejdsløs Familie Varer fra 3 til 5 Kr. ugentlig.

Jeg nævner dette Forhold for dermed at sige, at den Ligestilling, man tidligere har kendt i Sønderjylland, findes ikke mere. Tysksindede Arbejdere og Borgere har gennem den tyske Samling paa alle Omraader utvivlsomt Fordele over for den dansksindede Befolkning, der ikke betjener sig af samme Midler, som Tyskerne gør. Det er derfor, jeg advarer den høje Regering mod at følge det ærede Medlem Hr. Schmidts Henstilling idet af ham fremsatte Ønske om at udvide Mulighederne for Opholds- og Beskæftigelsestilladelse til tyske Statsborgere i Sønderjylland.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby har Ordet for en kort Bemærkning.

Kristen Amby: Det er til det ærede Medlem Hr. Villumsen, jeg gerne vil henvende et Par Betragtninger. Det ærede Medlem begyndte før at fastslaa, at de Konservatives Krav om en Revision af Socialreformen bl. a. var grundet deri, at en Del af de større Bykommuner fik urimelelige Byrder nu i Forhold til tidligere paa Grund af den Maade, hvorpaa Socialreformen administreres, sagde han. Det ærede Medlem tilføjede, at der var ikke den ringeste Grund til en saadan Reform af den sociale Lovgivning; men da han skulde fortælle om, hvordan Socialreformen virkede, sagde han ganske vist, at der var nogle Landkommuner, der administrerede den mindre loyalt, men han sagde dog ikke, at de administrerede Socialreformen imod Loven.

Altsaa, efter den Socialreform, vi har, er disse uheldige Forhold mulige, som det ærede Medlem Hr. Villumsen rigtigt paapegede, hvorved en stor Tilstrømning finder Sted til Byerne, hvor mange unge Mennesker derefter bliver, skønt nogle kunde faa Arbejde ude paa Landet. Dette er muligt efter Loven. Det har ikke noget med Administrationen at gøre. Hvis det var ulovligt, formoder jeg, at de paagældende